

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Szigetvári Ügyvédi Iroda (felperesi képviselő címe, ügyintéző: dr. Szigetvári Mária ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Jutasi és Társai Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő címe, ügyintéző: dr. Jutasi György ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. február 24. napján meghozott 15.P.26.464/2008/12. szám alatti ítélete ellen a felperes részéről 14. és 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 245.750 (kétszáznegyvenötezer-hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 7.863.433 forint és ezen összeg után 2003. július 10-től 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-től 2005. június 30-ig évi 9,5 %, 2005. július 1-től 2005. december 31-ig évi 7 %, 2006. január 1-től 2006. június 30-ig évi 6 %, 2006. július 1-től 2006. december 31-ig évi 6,25 %, 2007. január 1-től 2007. június 30-ig évi 8 %, 2007. július 1-től 2007. december 31-ig évi 7,75 %, 2008. január 1-től 2008. június 30-ig évi 7,5 %, 2008. július 1-től 2008. december 31-ig évi 8,5 %, 2009. január 1-től a kifizetés napjáig pedig a naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat megfizetésére.

Előadta, hogy a Fővárosi Bíróság 2003. június 24-én jogerős ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg egyetemlegesen neki és édesanyjának

3.779.840 forint lakáshasználati díjat és ennek a törvényes mértékű késedelmi kamatát. Az alperes a fizetési kötelezettségének eleget tett, azonban a fenti tőkeösszegnek a Magyar Nemzeti Banknál nyitott értékpapírszámlán történő kockázat nélküli befektetésével 13.034.808 forint hozam lett volna elérhető. A megítélt tőke és a hozam összegének, valamint az alperes által az ítélet alapján megfizetett 8.951.215 forintnak a különbözete 7.863.433 forint, amit a Ptk. 301. §-ának (a számozás per alatt történő módosítása folytán) (5) bekezdése és 355. §-ának (4) bekezdése alapján a késedelmi kamatot meghaladó kárként - mint elmaradt vagyoni előnyt - érvényesít az alperessel szemben.

A felperesi álláspont szerint a kár akkor keletkezett, amikor az alperes teljesített, ekkor dőlt el ugyanis, hogy a ténylegesen megfizetett késedelmi kamatokkal növelt összeg és a kiszámítható, a biztos befektetéssel elérhető hozammal növelt összeg milyen viszonyban áll egymással, vagyis hogy egyáltalán keletkezett-e és mekkora összegű kára. Tekintettel arra, hogy az alperes a jogerős ítélet alapján fizetett első részlettel a tartozásának jelentős részét (több mint 95 %-át) megfizette, a felperes úgy tekintette, hogy a teljes összeg ekkor került megfizetésre. Az alperes jogellenes magatartásaként a használati díj nem fizetését, illetve a jogerős ítéletre figyelemmel történt késedelmes fizetést jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte elévülésre hivatkozással.

Kifejtette, hogy a kár bekövetkezésének időpontja nem a teljesítésének az időpontja, hanem 1994. december 15-e, a jogerős ítéletben megállapított késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja, amely azonban csak a jogerős ítélet 2003. június 24-ei kihirdetésével vált ismertté. Ebből következően ezen a napon szerzett tudomást a felperes a bíróság által megítélt késedelmi kamat összegén felüli kárának a mértékéről, ezért idáig az elévülés nyugodott. Innentől számítva a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján egy éve lett volna a felperesnek arra, hogy a követelését érvényesítse, ezt azonban elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 491.500 forint perköltséget.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy az alperes 1997. december 20-án hagyta el az ingatlant, így az utolsó hónapra fizetendő használati díj összege 1997 decemberében esedékessé vált, a felperes kára ekkor következett be az utolsó havi használati díjra vonatkozóan. Ehhez képest a jogerős ítélet kihirdetésekor, azaz 2003. június 24-én vált megállapíthatóvá a fizetendő használati díj összege, időszaka és a késedelmi kamatot meghaladó kár mértéke is, így a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján az elévülés 2003. június 24-ig nyugodott, mert a felperes a követelést menthető okból nem tudta érvényesíteni. Innentől kezdve további egy év állt rendelkezésére, de csak 2008. június 23-án nyújtotta be a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmét, így a követelése elévült.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában utalt arra is, hogy a per tárgyalásának elhalasztását a felperes kérelmével szemben nem látta indokoltnak, és a Pp. 151. § (1) bekezdése alapján erre nem is volt lehetőség. Az alperes a Pp.

139. §-a alapján jogosult volt az érdemi ellenkérelmét az első tárgyaláson előterjeszteni, ezért azt nem lehetett figyelmen kívül hagyni.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amely elsődlegesen annak hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára való utasítására, másodlagosan pedig közbenső ítélet meghozatalára irányult annak megállapítása végett, hogy a követelés nem évült el és annak összege az elsőfokú bíróság által érdemben vizsgálendő.

Kifogásolta, hogy a per első tárgyalásán úgy született ítélet, hogy az alperes beadványát nem tudta elolvasni és áttanulmányozni, ebből következően nem tudott rá érdemben válaszolni. Álláspontja szerint ez olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely az ítélet hatályon kívül helyezésének indoka lehet.

Nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság és az alperes által kifejtett érvelést a követelése elévülésével kapcsolatosan. Állította, hogy a 2003. június 24-én kihirdetett jogerős ítéletben csak a lakáshasználati díj összege és a késedelmi kamat számításának a módja vált ismertté az esedékesség napja, azaz 2003. július 9-e mellett. A kamat összege viszont attól függött, hogy az alperes ténylegesen mikor fizet, így a késedelmi kamatot meghaladó kár összege is csak a teljesítéskor vált meghatározhatóvá és esedékessé. Fogalmilag és logikailag is kizártnak tartotta, hogy ha a késedelmi kamat esedékessége 2003. július 9-e, akkor az azt meghaladó kár bekövetkezése ennél korábbi legyen. Álláspontja szerint az alperes károkozó magatartása maga a késedelmes fizetés, és az a tény idézte elő a kár keletkezését, hogy a késedelmesen kifizetett összeg alacsonyabb, mint a teljes biztonsággal elérhető hozam.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Perköltségre igényt tartott.

Elismerte, hogy a lakáshasználati díj fizetésével késedelembe esett és lehetségesnek tartotta, hogy a felperes befektetés útján magasabb hozamot érhetett volna el, mint a később megfizetett késedelmi kamat. Fenntartotta azonban azt az álláspontját, hogy a felperes az igényét elévülési időn túl érvényesítette.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítélőtábla teljes terjedelmében vizsgálta felül (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A fellebbezés alaptalan.

Az ítélőtábla a Legfelsőbb Bíróság végzésében foglaltak alapján indult új eljárásban elsődlegesen a felperesnek az elsőfokú ítélet Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát vizsgálta figyelemmel arra, hogy annak megalapozottsága az érdemi döntés akadályát képezne.

Ebben a körben a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes írásbeli ellenkérelmét az elsőfokú bíróság nem teljes körűen ismertette, nem volt lehetősége, hogy az abban foglaltakra részletesen nyilatkozzon, és kérelme ellenére az elsőfokú bíróság

a tárgyalást nem halasztotta el. Ezzel szemben a 12. ssz. tárgyalási jegyzőkönyvből megállapítható, hogy az alperes beadványát az elsőfokú bíróság a felperes részére közvetlenül átadta, majd azt ismertette is. A felperes kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy az elévülés körében nem kíván mást előadni, majd ezt a nyilatkozatát a tárgyalás során később meg is erősítette azzal, hogy bizonyítási indítványa nincs. A tárgyalás berekesztésére történt figyelmeztetést követően arra kért határidőt, hogy az álláspontját írásban is le tudja vezetni és azt megfelelően alá tudja támasztani. A fentiekből megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést. Ítéletében helyesen mutatott rá, hogy a tárgyalás elhalasztásának a Pp. 151. §-ában meghatározott feltételei a jelen esetben nem álltak fenn. Ezt az ítélőtábla csak azzal egészíti ki, hogy a halasztás iránti kérelem megalapozottságát szigorúan kell vizsgálni, a jogi álláspont részletesebb kifejtése érdekében halasztásra nem kerülhet sor figyelemmel arra, hogy a bíróságnak a Pp. 2. §-ának (1) bekezdése alapján biztosítani kell a jogviták ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog érvényesülését, és a Pp. 8. §-ának (2) bekezdése alapján meg kell akadályoznia minden olyan eljárást, amely a per elhúzódásához vezethet. Amennyiben a felek kérelmére a Pp. 151. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a tárgyalás nem halasztható el, akkor a halasztásra a Pp. 141. §-ának (2) bekezdése alapján csak a bizonyítási eljárás lefolytatása végett kerülhetett volna sor, a feleknek azonban bizonyítási indítványa nem volt.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a Pp. 139. §-a alapján az alperes az első tárgyaláson előterjesztheti az ellenkérelmét, ezért a tárgyaláson ismertetett és szóban megerősített írásbeli ellenkérelmében foglaltakat figyelembe kellett venni. Nem sérült a felperesnek a Pp. 3. §-ának (6) bekezdésében rögzített, az ellenérdekű fél által előterjesztett jognyilatkozat megismeréséhez és az arra való nyilatkozattételhez fűződő joga, hiszen a jegyzőkönyv tartalmazza, hogy az ellenkérelem a tárgyaláson ismertetésre került, azt a felperes kézhez kapta és arra nyilatkozatot is tett. Nyilatkozata kiterjedt az elévülési kifogásra is, hiszen a kapcsolódó észrevételeit a jegyzőkönyv tartalmazza.

Itt mutat rá az ítélőtábla még arra, hogy a felperes által kért közbenső ítélet meghozatalára a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján akkor nyílik lehetőség, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a követelés összege tekintetében a vita elkülöníthető. A kártérítési igény jogalapjának körében nem a követelés elévülése, hanem a jogellenes magatartás, az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett kár, illetve a kármegosztás a vizsgálandó kérdés, ezért a fellebbezésben előadottak megalapozottsága sem tette volna lehetővé közbenső ítélet meghozatalát.

Mindezek alapján az elsőfokú eljárásban nem történt olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely miatt a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján a tárgyalás megismétlése lenne szükséges.

Az ítélőtábla a fellebbezés érdemi vizsgálata körében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyes tényállás alapján helyes döntést hozott, amelynek lényegében jogi indokolásával is egyetért.

A jelen perben a felperes a jogerős ítélettel meghatározott lakáshasználati díj törvényes mértékű késedelmi kamataként megfizetett összeg, valamint a tőke kockázat nélküli befektetésével elérhető hozam közötti különbözet mint elmaradt haszon (Ptk. 355. § (4) bekezdés) megtérítésére tartott igényt a Ptk. 301. § (5) bekezdése alapján.

Álláspontja szerint a kára akkor következett be, amikor az alperes a lakáshasználati díj iránti perben meghozott ítélet alapján teljesített (2003. július 10.). Tényként hivatkozott arra, hogy a használati díjat minden hónapban befektette volna és az így elérhető hozamtól az alperes késedelme miatt esett el.

Ezen előadásából az következik, hogy a havonta esedékes használati díjak folyamatos befektetése folytán rendszeres hozamra tett volna szert. Ilyen módon azonban a kára már a havi használati díj, illetve az annak befektetésével elérhető hozam esedékessé válásával havonta bekövetkezett és folyamatosan nőtt. A késedelemről eredő kár ilyen módon a teljes elmaradt hozam összegével azonos. A kár és a késedelem miatt az alperes által fizetendő kamat a Ptk. 301. §-ának (5) bekezdése alapján csak annyiban függ össze egymással, hogy a teljesítés elmaradása miatt igényelhető kártérítés összegéből a kamat összegét le kell vonni, hiszen a késedelmi kamat mint káráltány kifizetésével a felperes kára részben megtérült. A tőke és a kamatfizetési kötelezettség teljesítése tehát a kár bekövetkezését, nagyságát és a kártérítési igény érvényesíthetőségét nem érinti. A fentiek alapján osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperesnek a használati díjak késedelmes megfizetéséből eredő kára az egyes hónapokra esedékes használati díjak tekintetében önállóan vizsgálendő. Ehhez képest a felperesnek első ízben 1991 decemberében következett be kára. Azáltal pedig, hogy az alperes 1997. december 20-án hagyta el az ingatlant, az utolsó hónapra vonatkozóan általa fizetendő használati díj összege 1997 decemberében vált esedékessé, és ez az időpont irányadó az elévülés kezdete szempontjából is.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében grafikonon ábrázolta a tőke esedékességének időpontjától a tényleges fizetés időpontjáig a késedelmi kamat, illetőleg a biztonságos befektetéssel elérhető hozam nagyságát. Ezen grafikon éppen azt bizonyítja, hogy a késedelmi kamat és a késedelmi kamatot meghaladó kár különbözete minden egyes időpontban pontosan meghatározható volt. Emiatt nem volt akadálya annak, hogy a felperes már 1997 decemberétől érvényesítse a kártérítési követelését. Az ítéltábla álláspontja szerint ezért az elévülés nyugvásának a feltételei nem állnak fenn, az elévülés 2002 decemberében bekövetkezett.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor megalapozottan mutatott rá a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján arra, hogy amennyiben a felperes a használati díjakról és az alperesi késedelem beálltáról is állást foglaló ítéleti döntést alapos okból várta be, kárigénye előterjesztésével akkor is elkészt. Ez esetben ugyanis a követelés érvényesítésére 2003. június 24-től, vagyis a jogerős ítélet kihirdetésétől számított egy év alatt nem került sor, hiszen a felperes a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmét 2008. június 22-én nyújtotta be, ezért a követelés elévülése mindenképpen megállapítható.

A fentieket meghaladóan a kereset azért sem lehet alapos, mert a felperes a rajta nyugvó bizonyítási teher ellenére nem bizonyította kétséget kizáróan, hogy az alperes által fizetendő használati díjakat az érintett teljes időszakban befektette volna, erre minden lehetősége megvolt és a befektetés kifejezetten csak az alperes késedelme miatt maradt el. Ezt a tényállítást ugyanis önmagában nem támasztja alá annak igazolása, hogy az édesanyja rendelkezett értékpapír ügyfélszámla-szerződéssel, illetve 1995 májusában - a **Cs. O-né** névre szóló befizetési pénztárbizonylat szerint - államkötvényt vásárolt.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest a másodfokú perkötség megfizetésére, amely magában foglalja a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjat és a felülvizsgálati eljárás költségét.

Budapest, 2011. október 12.

|                                         |                          |
|-----------------------------------------|--------------------------|
| dr. Szabó Klára s.k.<br>a tanács elnöke |                          |
| dr. Sándor Ottó s.k.<br>előadó bíró     | dr. Pullai Ágnes<br>bíró |
| s.k.                                    |                          |

A kiadmány hitelélül: